

Sygn. akt *XVII AmA 133/12*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2014 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów w składzie:

Przewodniczący:	SSO Hanna Kulesza	
Protokolant:	Sekretarz sądowy Irmina Bartochowska	

po rozpoznaniu w dniu 03 września 2014 r. w Warszawie

na rozprawie sprawy z odwołania **Gminnego Zakładu (...)**
z o.o. w C.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów**

o nadużywanie pozycji dominującej

na skutek odwołania Gminnego Zakładu (...) Spółki z o.o. w C. od decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 04 października 2012 r. Nr (...)

1. oddała odwołanie,
2. zasądza od Gminnego Zakładu (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w C. na rzecz Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, kwotę 360 zł. (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

SSO Hanna Kulesza

Sygn. akt *XVII AmA 133/12*

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 października 2012 r., nr (...), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stosownie do art. 33 ust. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego:

I. Na podstawie art. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów uznał za ograniczającą konkurencję i naruszającą zakaz określony w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 tej ustawy praktykę polegającą na nadużywaniu przez Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. pozycji dominującej na:

1. lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i lokalnym rynku zbiorowego odprowadzania ścieków, obejmującym swoim zasięgiem Gminę W. C., poprzez narzucanie odbiorcom usług uciążliwych i przynoszących nieuzasadnione korzyści warunków umów, poprzez stosowanie w umowach zatytułowanych: Umowa nr.... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, postanowienia zgodnie, z którym:

a) Zakład nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane:

a) Brakiem wody w ujęciu (...),

f) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodnych i kanalizacyjnych (...),

b) (...) W przypadku zaboru wodomierza zawinonego przez Usługobiorcę lub wykazanie, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza,

i nakazał zaniechanie jej stosowania,

2. lokalnym rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę, obejmującym swoim zasięgiem Gminę W. C., poprzez narzucanie odbiorcom usług uciążliwych i przynoszących Spółce nieuzasadnione korzyści warunków podłączenia do sieci wodociągowej, w świetle których odbiorcy są zobowiązani do wykonania na swój własny koszt części robót nie stanowiących – co do zakresu – prac związanych z budową przyłączy, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm.), tj. budowy części sieci wodociągowej od granicy nieruchomości do miejsca wykonania włączenia

i nakazał zaniechanie jej stosowania.

II. Na podstawie art. 106 ust. 1 pkt 4 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nałożył na Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. kary pieniężne w wysokości:

1) 1.812 zł płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ww. ustawy, o którym mowa w punkcie I ppkt 1 sentencji decyzji;

2) 16.739 zł płatną do budżetu państwa za naruszenie art. 9 ust. 1 i 2 pkt 6 ww. ustawy o którym mowa w punkcie I ppkt 2 decyzji.

III. Na podstawie art. 77 ust. 1 i art. 80 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz art. 263 § 1 i art. 264 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 83 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy postanowił obciążyć Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w C., kosztami postępowania w kwocie 15 zł oraz zobowiązał Spółkę do zwrotu Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kosztów postępowania w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się niniejszej decyzji.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów swoją decyzję oparł na ustaleniach, zgodnie z którymi Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. (dalej również: (...)) jest przedsiębiorcą świadczącym usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy W. C.. W ramach prowadzonej działalności przedsiębiorca ten posługuje się w stosunkach z odbiorcami ww. usług, wzorcem umowy zatytułowanym „Umowa nr ... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków”. We wzorcu tym znajdują się postanowienia zakwestionowane w decyzji Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Przedsiębiorca ten wydaje również warunki włączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej sanitarnej.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wskazał ponadto, iż (...) stoi na stanowisku, że odcinek przewodu wodociągowego od granicy nieruchomości do miejsca włączenia sieci głównej jest przyłączem wodociągowym, zaś koszt wykonania przyłącza obciąża odbiorcę. W związku z tym (...) nakłada na odbiorców obowiązek ponoszenia kosztów związanych z wykonaniem części przewodów wodociągowych, których podmioty przyłączane do sieci nie powinny ponosić świetle przepisów ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków. Zdaniem pozwanego, ponieważ relacje między (...) z jej odbiorcami mają charakter stosunków umownych, nadmierne

uprawnienia i korzyści po stronie powoda wiążą się z uciążliwościami nakładanymi na drugą stronę tj. odbiorców usług .

Dokonując oceny ww. działań (...) Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że wypełniają one znamiona praktyki ograniczającej konkurencję uregulowanej w art. 9 ust. 1 i ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W pierwszej kolejności Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że działania (...) powinny być oceniane przez pryzmat przepisów ww. ustawy w zakresie dotyczącym cech organizacyjnych podmiotów naruszających jej normy i określających charakter działalności gospodarczej podlegającej sankcjom z niej wynikającym. Prezes Urzędu Ochrony konkurencji i Konsumentów stwierdził bowiem, że Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. jest przedsiębiorcą w rozumieniu przepisów tej ustawy. Ponadto praktyka tego przedsiębiorcy, określona w decyzji, narusza interes publiczny w rozumieniu art. 1 ust. 1 powyższej ustawy, gdyż godzi ona w szeroki krąg uczestników rynku i ma charakter powszechny. Jest ona skierowana do członków pewnej zbiorowości, tj. wszystkich odbiorców świadczonych przez Spółkę usług zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Może ona prowadzić do bezprawnego wykorzystania posiadanej przez (...) pozycji dominującej poprzez narzucanie jej rzeczywistym, jaki i potencjalnym kontrahentom, niekorzystnych warunków umów, przynoszących temu przedsiębiorcy nieuzasadnione korzyści. Rynek właściwy tej praktyki wyznaczony jest przez zakres rynku zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, który z kolei zależny jest od sieci wodociągowej i kanalizacyjnej eksploatowanych przez Spółkę na obszarze Gminy W. C.. W przekonaniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (...) posiada na tym rynku pozycję dominującą, gdyż na tym rynku brak jest alternatywnego systemu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, za pośrednictwem którego można byłoby świadczyć usługi zbiorowych dostaw wody i zbiorowego odprowadzania ścieków.

Dokonując oceny prawnej praktyki określonej w decyzji Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że wypełnia ona znamiona określone w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, tj. polega na: narzucaniu warunków umów kontrahentowi, warunki te mają uciążliwy charakter i w związku z ich stosowaniem przedsiębiorca osiąga nieuzasadnione korzyści.

Oceniając postanowienia wzorca umownego: „Umowa nr .... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków” o treści:

1. Zakład nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: a) Brakiem wody w ujęciu (...), b) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodnych i kanalizacyjnych (...),
2. (...) W przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez Usługobiorcę lub wykazanie, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdził, że postanowienia te wprowadzane do stosunków umownych z kontrahentami przez (...) w sposób adhezyjny mają charakter postanowień kształtujących prawa i obowiązki konsumentów w sposób uciążliwy. Pierwsze z ww. postanowień ogranicza odpowiedzialność (...) za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług będących przedmiotem umowy, zaś drugie wprowadza obowiązek zapłaty nieuzasadnionych należności, w przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez usługobiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podkreślił, że ograniczenie odpowiedzialności za świadczone przez przedsiębiorstwo wodociągowe usługi sprzeczne jest nie tylko z cywilnoprawnymi zasadami odpowiedzialności kontraktowej - art. 471 Kodeksu cywilnego, ale również z regulacjami publicznoprawnymi – art. 5 ust. 1 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków.

Możliwość ustalania ilości pobranej wody odpowiednio z uwzględnieniem ilości wody, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza w okresie ostatniego odczytu wodomierza - w przypadku zaboru wodomierza zawinonego przez Usługobiorcę lub wykazania, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy, w przekonaniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów skutkuje możliwością pobierania rażąco wygórowanej (na poziomie maksymalnym) zryczałtowanej należności za pobraną wodę, która nie uwzględnia realnej wartości możliwej do wystąpienia szkody będącej efektem naruszenia warunków umowy przez odbiorcę, zwalniając przy tym (...) z obowiązku wykazania rozmiaru faktycznie poniesionej szkody.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów uznał ponadto, że praktyka stosowana przez (...), która polega na nakładaniu na odbiorcę obowiązku ponoszenia kosztów wykonania instalacji od granicy nieruchomości odbiorcy do miejsca włączenia do sieci wodociągowej pozostaje w sprzeczności z obowiązującym prawem. W szczególności art. 15 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (a contrario) zgodnie z którym realizację budowy przyłączy sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podkreślił, że zgodnie z brzmieniem ww. przepisu odbiorca zobowiązany jest wyłącznie do budowy przyłącza określonego zgodnie z art. 2 pkt 6 ww. ustawy – tj. odcinka przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym. W związku z tym instalacje znajdujące się poza granicami nieruchomości odbiorcy usług stanowią część sieci należącej do (...) na podstawie przepisu art. 2 pkt 7 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zgodnie z którym sieć to przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda lub którymi odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wskazał, że (...) korzystając z możliwości ustalania regulaminów, na których treść odbiorcy nie mają wpływu, określił dla siebie uprawnienie m.in. do określania warunków technicznych wykonania przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego, wydania warunków technicznych przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej, przeprowadzania odbioru technicznego wykonanego przyłącza wodociągowego i/lub kanalizacyjnego. W przekonaniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (...) za pomocą tak określonych uprawnień doprowadzał do ponoszenia przez odbiorców kosztów związanych z budową instalacji od granicy nieruchomości odbiorcy do miejsca włączenia do sieci wodociągowej, ustalając uprawnienia odbiorców w sposób mniej korzystny niż to wynika z obowiązujących przepisów, co przesądza o uciążliwości tych warunków. Jak zaznaczył Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (...) z takiej praktyki ponosi korzyści majątkowe, unikając ponoszenia kosztów budowy części infrastruktury, którą na podstawie obowiązujących przepisów powinien ponieść.

Stwierdziwszy dopuszczenie się przez (...) praktyk sprzecznych z art. 9 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nałożył na tego przedsiębiorcę kary pieniężne w wysokości określonej w decyzji. Przy miarkowaniu wysokości kar wziął pod uwagę takie okoliczności, jak: charakter naruszeń (ich dolegliwość dla kontrahentów), specyfikę rynku, skutki praktyk, częstotliwość wykorzystywania przez przedsiębiorcę zakwestionowanych postanowień, długotrwałość praktyk.

Przedmiotową decyzję w całości zaskarżył powód – Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w C..

Zaskarżonej decyzji powód zarzucił:

1. Naruszenie przepisów postępowania mające istotny wpływ na wynik sprawy, to jest art. 107 Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. Naruszenie przepisów prawa materialnego, to jest:
  - art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów poprzez błędne uznanie, że działania Spółki naruszają zakaz nadużywania pozycji dominującej polegający na narzucaniu kontrahentom uciążliwych warunków

umów przynoszących nieuzasadnione korzyści, gdy w rzeczywistości materiał zgromadzony w sprawie tego nie potwierdza,

- art. 106 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów przez jego nieuzasadnione zastosowanie i nałożenie kar pieniężnych,

- art. 2 pkt 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie wbrew literalnemu brzmieniu tego przepisu, iż przyłącze wodociągowe nie może znajdować się poza granicą nieruchomości usługobiorcy,

- art. 49 Kodeksu cywilnego – poprzez jego błędne zastosowanie i przyjęcie, iż przepis ten rozstrzyga kwestię własności części instalacji wodnej w zależności od jej położenia w stosunku do granicy nieruchomości usługobiorcy.

Odnosząc się do pierwszego z określonych w decyzji zarzutów powód w pierwszej kolejności podkreślił, że pozwany nie wyjaśnił na czym miało polegać wywieranie przez niego przymusu bądź presji na kontrahentów, co świadczyłoby o narzucaniu przez niego warunków umów kontrahentom.

Powód wskazał również, iż pozwany błędnie ocenił uciążliwość warunków umów zawieranych przez powoda, bez dostatecznego rozważenia całokształtu postanowień umownych, wśród których mogły się znaleźć postanowienia kompensujące ciężary postanowień ocenianych jako uciążliwe oraz celu umowy, który również powinien być uwzględniony przy tej ocenie. Powód wskazał przy tym, że brak wody w ujęciu nie może być łączony z utrzymaniem przez powoda w sprawności urządzeń wodociągowych, bowiem ujęcie w znaczeniu użytym w umowie, stanowi zbiornik wody z którego woda jest pobierana w celu dostarczenia jej odbiorcom. Na poziom wody w tym zbiorniku powód nie ma wpływu ponieważ jest on uzależniony od warunków zewnętrznych. Powód wskazał również, że zawsze informuje odbiorców o przerwach w dostawie wody i wskazuje zastępcze bezpłatne ujęcia wody. Powód stwierdził ponadto, że kwestionowany zapis stanowi doprecyzowanie zapisów wynikających z „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Gminny Zakład (...) sp. z o.o. w C.” normującego zasady odpowiedzialności za wstrzymanie dostaw wody, a z którego postanowieniami treść umowy nie może być sprzeczna. W zakresie przerw w zasilaniu energetycznym urządzeń wodnych i kanalizacyjnych powód wskazał, iż zastrzeżenie dotyczące przerw z tym związanych powinno być interpretowane z uwzględnieniem § 41 „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Gminny Zakład (...) sp. z o.o. w C.”, który określa okoliczności za które spółka nie ponosi odpowiedzialności. Zestawienie tego przepisu i zapisów umowy, w przekonaniu powoda, prowadzi do wniosku, że na podstawie stosowanych przez niego postanowień umownych nie ponosi on odpowiedzialności jedynie w przypadku zaistnienia siły wyższej, co jest zgodne z obowiązującym prawem.

W przekonaniu powoda jego kontrahenci nie wynegocjowaliby z innymi dostawcami korzystniejszych warunków ponieważ żaden inny dostawca nie wzięby na siebie odpowiedzialności za inne niż wskazane powyżej okoliczności. Powód wskazał również, że art. 5 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu i zbiorowym odprowadzaniu ścieków dotyczy odpowiedzialności deliktowej powoda a nie odpowiedzialności kontraktowej, a w związku z tym nie może na tę ostatnią odpowiedzialność mieć wpływu, jak to założył pozwany. W zakresie dotyczącym postanowień związanych z zawiniony przez Usługobiorcę zaborem wodomierza lub wykazania że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy powód wskazał, że zgodnie z § 9 ust. 7 umowy wykazanie ww. okoliczności następuje na podstawie orzeczenia sądowego, w związku z nielegalnym poborem przez usługobiorcę wody i związany jest z zawinionym działaniem kontrahenta umowy. W związku z tym zakwestionowany zapis nie może być uznany za uciążliwy, gdyż prowadzi on do skalkulowania wartości pobranej wody w sytuacji wystąpienia okoliczności uniemożliwiających dokonanie tego w inny sposób i zabezpiecza ono przedsiębiorcę przed ponoszeniem strat. Wskazując na wszystkie powyższe okoliczności powód podniósł, że pozwany w sposób błędny przyjął, że zakwestionowane postanowienia stanowią uciążliwe warunki umowne.

Ponadto Powód podkreślił, że nie poniósł nieuzasadnionych korzyści, gdyż nieuzasadnione korzyści mogą być odniesione jedynie wówczas, gdy warunki umowne z jakich te korzyści wynikają zostały uznane za uciążliwe. W przekonaniu powoda kwestionowane warunki nie zostały narzucone i nie są uciążliwe. Ponadto powód podniósł, iż

żadne z tych postanowień nie zostało nigdy zastosowane. Nigdy nawet nie było zatem możliwości odniesienia korzyści ze stosowania tych zapisów.

Odnosząc się do drugiego z określonych w decyzji zarzutów powód stwierdził, że pozwany nie wykazał, że warunki, ocenione niezasadnie jako uciążliwe, są przez powoda narzucane kontrahentom. W przekonaniu powoda z „Regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Gminny Zakład (...) sp. z o.o. w C.” nie wynika fakt, że warunki te są narzucane kontrahentom i że są przymuszani do ich realizacji, nie wskazuje na to treść ww. regulaminu. Powód zapewnił, że nigdy na tym tle nie dochodziło do sporów z kontrahentami.

Ponadto powód wskazał, iż brak jest podstaw do założenia, iż definicja zawarta w ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków pozwala na określanie odcinka poza granicą nieruchomości automatycznie jako element sieci wodociągowej. W przekonaniu powoda przyłączy wodociągowe stanowi odcinek wodociągu za wodomierzem głównym i nie ma przy tym znaczenia czy znajduje się on w granicach nieruchomości czy też nie. Powód stwierdził, że w obecnym stanie prawnym, zgodnie z literalnym brzmieniem definicji ustawowej przyłączy to może się znajdować w części poza granicą nieruchomości. Powyższego nie zmienia treść art. 49 Kodeksu cywilnego.

Mając powyższe na względzie powód stwierdził, że jego działania są jedynie stosowaniem aktualnie obowiązującego prawa a takie zachowanie nie może być uznane za stosowanie uciążliwych warunków umów. Warunki wynikające z obowiązującego prawa nie mogą być uznane za uciążliwe. Powód wskazał również, że w odróżnieniu od budowy sieci wodociągowej budowa przyłączy nie wymaga pozwolenia na budowę, w związku z tym stosowana przez niego praktyka przyspiesza proces przyłączania odbiorców do sieci wodociągowej. W przekonaniu powoda jest to kolejna podstawa do stwierdzenia, że praktyka ta nie jest uciążliwa dla kontrahentów powoda.

Konkludując rozważania odwołania powód stwierdził, iż nie dopuścił się naruszenia zakazu określonego w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów i w związku z tym stwierdził, że nałożone na niego kary pieniężne są bezzasadne.

W związku z powyższym powód wniósł o:

1. Uchylenie decyzji w całości,
2. Przyznanie odwołującemu się kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa prawnego, według norm prawem przewidzianych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany – Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów podtrzymał w całości swoje stanowisko wyrażone w zaskarżonej decyzji i wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powód - Gminny Zakład (...) sp. z o.o. z siedzibą w C. (dalej również: (...)) jest przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą m.in. w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, poboru i uzdatniania wody oraz działalności usługowej w zakresie rozprowadzania wody (dowód odpis KRS, k. 42 – 43 akt sprawy, fakt bezsporny). Działalność ta wykonywana jest na terenie Gminy W. C..

W związku z prowadzoną działalnością od dnia 1 stycznia 2007 r. (...) posługuje się wzorcem umowy o nazwie „Umowa nr.... o zaopatrzeniu w wodę i odprowadzanie ścieków” na podstawie której (...) zobowiązuje się do odpłatnego świadczenia usług związanych z dostawą wody i odprowadzeniem ścieków. Kontrahentami przedsiębiorcy są właściciele nieruchomości położonych na terenie Gminy W. C.. Ponadto (...) przy wykonywaniu działalności wykorzystuje „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Gminny Zakład (...) sp. z o.o. w C.” oraz druk „warunków włączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej” (dowody: pismo (...) z dnia 7 lipca 2011 r. wraz z załącznikami, k. 5 – 30 akt adm.).

Umowy zawierane przez (...) na podstawie ww. wzoru zawierały postanowienia o treści:

„Zakład nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane:

- brakiem wody w ujęciu (...),

- przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodnych i kanalizacyjnych (...)” (dowód: §4 wzoru umowy o nazwie „Umowa nr ... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków”, k. 24 akt adm., fakt bezsporny);

oraz „(...) W przypadku zaboru wodomierza zawinionego przez Usługobiorcę lub wykazanie, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza” (dowód: § 9 pkt 7 wzoru umowy o nazwie „Umowa nr ... o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków”, k. 26 akt adm., fakt bezsporny).

Zgodnie z § 18 ww. umowy integralną częścią umowy jest „Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków przez Gminny Zakład (...) sp. z o.o. w C.”.

Zgodnie § 29 ust. 1 ww. regulaminu, warunkiem przystąpienia do prac zmierzających do przyłączenia nieruchomości do sieci jest pisemne uzgodnienie z Przedsiębiorstwem dokumentacji technicznej (w tym projektu) i sposobu prowadzenia tych prac oraz warunków i sposobów dokonywania przez przedsiębiorstwo kontroli robót. Zgodnie zaś z ust. 2 tego § spełnienie warunku wskazanego w ust. 1 nie jest wymagane jeżeli przyłączenia do sieci dokonuje Przedsiębiorstwo, które wydało „Warunki przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej” dla danej nieruchomości. Przedsiębiorstwo wykonuje tę usługę odpłatnie. Przed przystąpieniem do wykonania usługi Przedsiębiorstwo sporządza na własny koszt i przedkłada osobie ubiegającej się o podłączenie wstępny wykaz planowanych kosztów. Końcowe rozliczenie usług następuje powykonawczo po zakończeniu prac na podstawie wystawionej przez Przedsiębiorstwo faktury (dowód: Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, k. 19 akt adm.).

Zgodnie zaś z § 32 ust. 1 przedmiotowego regulaminu, w ramach prac związanych z odbiorem przyłącza Przedsiębiorstwo dokonuje sprawdzenia zgodności wykonanych prac z wydanymi przez Przedsiębiorstwo (...) przyłączenia do sieci wodociągowej i/lub kanalizacyjnej” oraz z projektem przyłącza (dowód: Regulamin dostarczania wody i odprowadzania ścieków, k. 20 akt adm.).

Na podstawie postanowień ww. Regulaminu (...) w trakcie procedury przyłączania nowych odbiorców do sieci nakładał na nich obowiązek ponoszenia kosztów wykonania infrastruktury związanej z przyłączeniem w całości, również w części od granicy nieruchomości do miejsca wykonania włączenia Odbiorca mógł przyłączyć wykonać we własnym zakresie lub zlecić wykonanie tych prac (...), który kosztami prac z tym związanych obciążał przyszłego odbiorcę. Przeprowadzenie tych prac w jeden z ww. sposobów było warunkiem zawarcia umowy o zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków. (okoliczność niesporna –k. 78,93- 94 akt adm.)

Na terenie Gminy W. C. na odcinkach sieci pozostającej w eksploatacji (...) brak jest alternatywnego systemu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, za pośrednictwem którego można byłoby świadczyć usługi zbiorowych dostaw wody i zbiorowego odprowadzania ścieków (fakt bezsporny), a co z tym związane przedsiębiorca ten w zakresie działalności związanej ze świadczeniem usług zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków, posiada na terenie ww. gminy pozycję dominującą w rozumieniu art. 4 pkt 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (fakty bezsporne).

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie .

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. Nr 50, poz. 331 ze zm.) zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców. Zgodnie zaś z ust. 2 pkt 6 ww. artykułu nadużywanie pozycji dominującej w szczególności polega na narzucaniu przez przedsiębiorcę uciążliwych warunków umów, przynoszących mu nieuzasadnione korzyści.

Powód, będąc przedsiębiorcą i posiadając przy tym pozycję dominującą na rynku właściwym zawierał umowy, w których znajdowały się postanowienia zakwestionowane przez pozwanego w punkcie I.1 decyzji.

W zaskarżonej decyzji pozwany w prawidłowy sposób ustalił, że warunki ww. umów były narzucane przez powoda kontrahentom. Wskazać bowiem należy, iż powód będąc przedsiębiorcą i zawierając umowy o świadczenie oferowanych przez siebie usług dostawy wody i odprowadzania ścieków, czynił to na podstawie przygotowanego przez siebie wzoru umowy. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, iż treść umów zawieranych przez powoda była w całości przez niego ustalana i nie była efektem indywidualnych uzgodnień stron. W tej sytuacji stwierdzić należy, iż kontrahenci powoda, będąc w głównej mierze konsumentami z uwagi na charakter świadczonych przez powoda usług pozbawieni byli faktycznej możliwości wpłynięcia na treść warunków umów. Nie mając w związku z tym możliwości wyboru innego przedsiębiorstwa zmuszani byli do zawarcia umów na warunkach w całości określonych przez powoda. Odnosząc się do zarzutów powoda, nie sposób się w związku z tym zgodzić z jego twierdzeniami, iż brak wywierania przez niego presji na kontrahentów świadczy, iż nie narzucał on im zakwestionowanych postanowień. Wskazać bowiem należy, iż dla stwierdzenia faktu narzucenia umowy kontrahentowi nie jest konieczne stwierdzenie stosowania bezpośredniej presji psychicznej bądź fizycznej na drugą stronę umowy. Dla stwierdzenia faktu narzucenia warunków umowy wystarczające jest bowiem ustalenie, że silniejsza strona umowy posiadając świadomość, iż jej kontrahent nie ma możliwości zawarcia umowy z innym podmiotem (będąc przy tym zmuszona do zawarcia umowy z uwagi na jej cywilizacyjne znaczenie), nie dopuszcza możliwości indywidualnego uzgodnienia tych warunków. Taka sytuacja występuje w przedmiotowej sprawie. Powód nie obalił ustaleń pozwanego, iż umowy zawierane przez powoda miały adhezyjny charakter i nie przedstawił dowodów niezbędnych do wykazania, że umowy przez niego zawierane były indywidualnie uzgadniane, a co istotniejsze były one objęte konsensem stron.

Na podstawie klauzuli: „Zakład nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej za przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane: a) brakiem wody w ujęciu (...), f) przerwami w zasilaniu energetycznym urządzeń wodnych i kanalizacyjnych (...)” powód ogranicza swoją odpowiedzialność odszkodowawczą za nieprawidłowe wykonanie usług, będących przedmiotem jego zobowiązania umownego. Na podstawie przedmiotowych klauzul wyłączone zostały z zakresu obowiązku odszkodowawczego zarówno zdarzenia niezawinione przez powoda, jak również te za które powód ponosi odpowiedzialność. Treść tych klauzul wskazuje, że powód zwalnia się z obowiązku kompensacyjnego niezależnie od okoliczności związanych z powstaniem szkody, wystarczy bowiem zaktualizowanie się jednej z wymienionych w umowie przesłanek. Analizowane warunki umowy stanowią niewątpliwie dla kontrahentów powoda warunki uciążliwe, tj. warunki które w sposób niekorzystny odbiegają od tego, co można uznać w wiążącym strony stosunku prawnym za racjonalne czy ekwiwalentne. Miernikiem dopuszczalnego zakresu uciążliwości mogą być przepisy odnoszące się do odpowiedzialności kontraktowej stron stosunków umownych, które zostały przez ustawodawcę uznane za sprawiedliwe i słuszne. W sposób prawidłowy zatem pozwany odniósł analizowane postanowienia do treści art. 471 Kodeksu cywilnego, który statuuje zasadę pełnej kompensacji szkody powstałej na skutek niewykonania bądź nieprawidłowego wykonania zobowiązania. Zastosowanie analizowanych postanowień pozbawia kontrahentów powoda możliwości dochodzenia odszkodowania w sposób automatyczny uniezależniony od indywidualnych okoliczności zdarzenia rodzącego szkodę, a w szczególności w oderwaniu od zachowania powoda i stopnia przyczynienia się przez niego do wystąpienia przerw w świadczonych usługach. Podkreślić przy tym należy, iż powód nie wykazał, że zamieszczenie badanych postanowień było spowodowane szczególnym charakterem łączącego strony stosunku umownego, czy też szczególną pozycją stron. Nie zostało również wykazane, że wprowadzenie ww. postanowień było równoważone innym uprawnieniem kontrahenta, co mogłoby uzasadniać wprowadzenie podobnych zapisów. Uwzględniając powyższe należy stwierdzić, że wprowadzenie kwestionowanych postanowień miało na celu ochronę doraźnych interesów powoda mogących wyniknąć w związku

z działalnością powoda. W tym znaczeniu postanowienia te mają charakter postanowień uciążliwych dla odbiorców usług świadczonych przez powoda.

Odnosząc się do zarzutów powoda dotyczących charakteru stosowanych przez niego postanowień stwierdzić należy że są one bezpodstawne. W szczególności brak jest podstaw do uwzględnienia zarzutu powoda, zmierzających do wykazania, iż poziom wody w ujęciu nie jest od niego zależny i jest skutkiem czynników zewnętrznych w stosunku do jego działalności. W przekonaniu powoda taki charakter tej okoliczności daje podstawy do wprowadzenia zakwestionowanego postanowienia, a co istotniejsze nie może być ono przez to uznane za uciążliwe. Sąd częściowo podziela stanowisko powoda, że zarówno poziom wody w ujęciu, jaki i przerwy w zasilaniu energetycznym urządzeń wodnych i kanalizacyjnych mogą być spowodowane okolicznościami niezależnymi od powoda. Nie daje to jednak podstaw do arbitralnego wyłączenia z zakresu odpowiedzialności powoda wszystkich skutków ww. okoliczności, z wykluczeniem możliwości uwzględnienia w toku postępowania kompensacyjnego stosunku wskazanych przez powoda zdarzeń (braku wody w ujęciu, przerw w dostawie energii elektrycznej) do np. długości okresu wstrzymania świadczenia usług i związku przyczynowego związanego z działaniami powoda wynikającymi z wymienionych przez niego okoliczności. Stosowanie analizowanych postanowień niewątpliwie skutkuje możliwością wyłączenia odpowiedzialności powoda, tylko i wyłącznie na tej podstawie, że przerwy w dostawie wody i odbiorze ścieków spowodowane będą skutkiem wymienionych w umowie zdarzeń. W takiej sytuacji odpowiedzialność odszkodowawcza powoda uniezależniona jest od podejmowanych przez niego działań po wystąpieniu konkretnego zdarzenia (braku wody w ujęciu bądź przerwy w zasilaniu energetycznym), które mogą prowadzić do zawnionego przez niego powstania szkody, bądź zwiększenia jej zakresu. Należy przy tym zaznaczyć, iż przerwy w zasilaniu energetycznym mogą być bezpośrednim skutkiem działań powoda. Wskazać przy tym należy, że zgodnie z art. 471 Kodeksu cywilnego ciężar wykazania okoliczności zwalniających z odpowiedzialności ciąży na dłużniku (w przedmiotowej sprawie na powodzie). Stosując zakwestionowane postanowienia powód wyłączył swoją odpowiedzialność za szkodę spowodowaną wskazanymi przez niego zdarzeniami zwalniając się przy tym z obowiązku wykazania okoliczności wyłączających jego odpowiedzialność. Uwzględniając powyższe, należy stwierdzić, iż założenie, że wskazane przez powoda okoliczności mogą być do pewnego stopnia od niego niezależne nie zmienia oceny badanych postanowień w kontekście ich uciążliwości.

Rozpoznając przedmiotową sprawę Sąd doszedł do wniosku, że pozwany w sposób prawidłowy ocenił ww. postanowienia jako umożliwiające powodowi uzyskanie nieuzasadnionych korzyści. Należy przy tym zaznaczyć, iż zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem do przyjęcia naruszenia przez przedsiębiorcę art. 9 ust 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów nie jest konieczne faktyczne uzyskanie przez niego nieuzasadnionych korzyści. Za wystarczającą uznano samą możliwość uzyskania nieuzasadnionych korzyści w przyszłości. (wyr. SA w Warszawie VI ACa196/06 ; wyr.SAMop XVII Ama 1/00; wyr. SAMop XVII Ama91/00). Przesłanka osiągnięcia nieuzasadnionych korzyści zostaje już zatem spełniona w sytuacji realnego zagrożenia, iż ziszczenie się zapisanych w postanowieniach umowy okoliczności spowoduje uzyskanie przez przedsiębiorcę nieuzasadnionych korzyści. W przedmiotowym przypadku nieuzasadnione korzyści polegały na zwolnieniu się przez powoda z konieczności kompensacji wszelkich ewentualnych szkód poniesionych przez odbiorców na skutek wystąpienia przerw w świadczeniu usług, spowodowanych brakiem wody na ujęciu oraz przerwami w zasilaniu energetycznym, które związane są z zawnionym działaniem przedsiębiorcy. Dzięki zastosowaniu w umowach zakwestionowanych w zaskarżonej decyzji zapisów powód nie musi się bowiem liczyć z koniecznością wypłacenia odszkodowania swojemu kontrahentowi w sytuacji, gdy zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności kontraktowej byłby do tego zobowiązany.

Oceniając postanowienie o treści: „(...) W przypadku zaboru wodomierza zawnionego przez Usługobiorcę lub wykazanie, że uszkodzenie wodomierza nastąpiło z jego winy ilość pobranej wody nalicza się odpowiednio do ilości, która mogła popłynąć pełnym przekrojem rury przyłącza wodociągowego w okresie od ostatniego odczytu wodomierza”, Sąd doszedł do wniosku, iż wypełnia ono przesłanki określone w art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów. Jak już wyżej wskazano także to postanowienie było narzucane odbiorcom. Zastosowanie tej klauzuli spełnia także pozostałe dwie przesłanki wynikające z ww. przepisu.

Postanowienie to jest uciążliwe dla kontrahentów powoda, gdyż pogarsza ich sytuację w porównaniu z ogólnym zasadami prawa cywilnego, a w szczególności z zasadą ekwiwalentności świadczeń stron. Zgodzić należy się z pozwanym, iż postanowienie to przewiduje możliwość żądania od odbiorcy zapłaty za świadczenie, którego w istocie nie otrzymał. Wbrew twierdzeniom powoda postanowienie to ma zastosowanie nie tylko w przypadku zaboru licznika bądź jego uszkodzenia z winy umyślnej odbiorcy, tj. związanych np. z próbą kradzieży wody, ale również w przypadku uszkodzenia bądź zaboru licznika z winy nieumyślnej odbiorcy, także przez osoby trzecie. Wskazać przy tym należy, że fakt uszkodzenia bądź zaboru licznika nie powinien stanowić podstawy nałożenia na odbiorcę obowiązku zapłaty za świadczenie nieotrzymane, i to w maksymalnej wysokości. Powód wprowadzając przedmiotowe postanowienie zastrzegł na swoją rzecz zapłatę maksymalnego świadczenia i to niezależnie od okoliczności zaboru bądź uszkodzenia licznika, w szczególności w oderwaniu od wykorzystanego przez odbiorcę świadczenia powoda. W związku z tym postanowienie to ocenione winno być jako uciążliwe dla kontrahentów powoda. Należy przy tym zaznaczyć, iż treść analizowanego postanowienia w sposób bezpośredni prowadzi do uzyskania przez powoda nieuzasadnionych korzyści, poprzez zastrzeżenie na rzecz powoda świadczenia pieniężnego za świadczenie wzajemne, którego jego kontrahent nie otrzymał.

W ocenie sądu nie zasługują również na uwzględnienie zarzuty odwołania odnoszące się do punktu I.2 decyzji, dotyczącego naruszenia przez pozwanego art. 9 ust. 2 pkt 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, poprzez narzucanie odbiorcom usług uciążliwych i przynoszących Spółce nieuzasadnione korzyści warunków podłączenia do sieci wodociągowej, w świetle których odbiorcy są zobowiązani do wykonania na swój własny koszt części robót nie stanowiących – co do zakresu – prac związanych z budową przyłączy, o których mowa w art. 2 pkt 6 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2006 r., Nr 123, poz. 858 ze zm.), tj. budowy części sieci wodociągowej od granicy nieruchomości do miejsca wykonania włączenia.

Bezspornym jest, że powodowa spółka jednostronnie określa zakres robót, które osoby ubiegające się o przyłączenie nieruchomości do sieci wodociągowej są obowiązane wykonać na własny koszt. Warunki techniczne przyłączenia do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej nie są negocjowane z podmiotami ubiegającymi się o ich wydanie a brak ich akceptacji skutkuje nieprzyłączeniem nieruchomości do sieci. Sąd stanął tym samym na stanowisku, że kwestionowane przez Prezesa UOKiK warunki podłączenia do sieci wodociągowej zostały odbiorcom narzucone.

Bezspornym jest także, że powód uznaje za przyłączy wodociągowe - koszt budowy którego obciąża odbiorcę usług - odcinek przewodu wodociągowego od granicy nieruchomości do miejsca włączenia do sieci głównej.

Zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków regulują przepisy powołanej ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz rozporządzenie Ministra Budownictwa z 28 czerwca 2006 roku w sprawie określenia taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków (Dz. U. Nr 127, poz. 886).

Art. 15 w ust. 1 wskazanej ustawy mówi, że przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane zapewnić budowę urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych, ustalonych przez gminę w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, w zakresie uzgodnionym w wieloletnim planie rozwoju i modernizacji, o którym mowa w art. 21 ust. 1. Ustęp 2 stanowi, że realizację budowy przyłączy do sieci oraz studni wodomierzowej, pomieszczenia przewidzianego do lokalizacji wodomierza głównego i urządzenia pomiarowego zapewnia na własny koszt osoba ubiegająca się o przyłączenie nieruchomości do sieci. Art. 15 ust. 3 stanowi, że koszty nabycia, zainstalowania i utrzymania wodomierza głównego ponosi przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne, a urządzenia pomiarowego - odbiorca usług, natomiast ust 4: przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne jest obowiązane przyłączyć do sieci nieruchomość osoby ubiegającej się o przyłączenie nieruchomości do sieci, jeżeli są spełnione warunki przyłączenia określone w regulaminie, o którym mowa w art. 19, oraz istnieją techniczne możliwości świadczenia usług. Uchwalony przez radę miast Regulamin stanowi akt prawa miejscowego, który zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków winien określać prawa i obowiązki przedsiębiorstwa wodociągowo – kanalizacyjnego oraz odbiorców usług, w tym w szczególności warunki przyłączenia do sieci, techniczne warunki

określające możliwość dostępu do usług wodociągowo – kanalizacyjnych oraz sposób dokonywania odbioru przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne wykonanego przyłącza.

Analiza powyższych przepisów prowadzi do stwierdzenia, że nie nakładają one na właścicieli nieruchomości obowiązku partycypacji finansowej w realizacji przedsięwzięcia polegającego na budowie części sieci wodociągowej poza granicami nieruchomości, do której sieć ma być przyłączona.

Przepisy ustawy w sposób jednoznaczny określają granicę pomiędzy siecią, a przyłączem. Zgodnie z art. 2 pkt 5 i 6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków przyłączem kanalizacyjnym jest odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej, natomiast przyłączem wodociągowym jest odcinek przewodu łączącego sieć wodociągową z wewnętrzną instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym.

Uznać zatem należy, że przyłącze kanalizacyjne w przypadku braku na terenie nieruchomości studzienki kanalizacyjnej to odcinek od instalacji wewnętrznej w budynku do granicy nieruchomości gruntowej odbiorcy, natomiast w przypadku gdy na nieruchomości znajduje się studzienka kanalizacyjna jest nim odcinek od instalacji wewnętrznej w budynku do miejsca za pierwszą studzienką kanalizacyjną licząc od strony budynku, odnośnie zaś przyłącza wodociągowego granicą przyłącza jest zawór za wodomierzem głównym. Art. 2 pkt 7 ustawy stanowi, że sieć to przewody wodociągowe lub kanalizacyjne wraz z uzbrojeniem i urządzeniami, którymi dostarczana jest woda lub odprowadzane są ścieki, będące w posiadaniu przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjnego. Rację ma przy tym pozwany, kiedy podnosi, że określone w ustawie definicje przyłączy muszą być zgodne z regulacjami prawa cywilnego-właściciel nieruchomości może posiadać przewody, które są trwale połączone z nieruchomością, tylko w takiej części, w jakiej ta rzecz usytuowana została w granicach jego nieruchomości.

Dokonana przez sąd wykładnia art.2 pkt. 5i6 ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków sprowadza się do wniosku, że ustawodawca wyznaczył granicę pomiędzy przyłączem a siecią, jako granicę nieruchomości odbiorcy. Definicje przyłączy sformułowane w przywołanym przepisie determinują koszty przyłączenia, które ponoszone są przez podmioty przyłączane. Odcinek sieci od granicy nieruchomości do miejsca włączenia nie jest już przyłączem a jest fragmentem sieci.

W konsekwencji, jak stwierdził Sąd Apelacyjny w wyroku z dnia 30 października 2009 roku o sygnaturze akt VI ACa 461/09, odbiorca usług wykonując odcinek sieci od granicy nieruchomości przyłączanej do miejsca przyłączenia do sieci wodociągowej „inwestuje” w cudzą własność, ten fragment sieci jest bowiem przedmiotem własności powodowego przedsiębiorstwa, które tym samym uzyskiwało nieuzasadnioną korzyść, będącą wynikiem narzucanych odbiorcy usług uciążliwych warunków umowy.

Mając powyższe na uwadze Sąd stwierdził, iż w przedmiotowej sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki konieczne dla stwierdzenia praktyki ograniczającej konkurencję określonej w art. 9 ust 1 oraz ust 2 pkt. 6 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

Stąd, w ocenie Sądu nałożenie na powoda kary na podstawie art. 106 ust 1 ustawy było słuszne co do zasady. Sąd uznał, że wymiar kary, stanowiący odsetek przychodu uzyskanego przez przedsiębiorcę, został prawidłowo ustalony przez Prezesa na podstawie kryteriów określonych w art. 111 ustawy. Sąd w pełni podziela szeroką argumentację Prezesa Urzędu zamieszczoną w uzasadnieniu decyzji, co do sposobu wyliczenia kary z uwzględnieniem wskazanych okoliczności łagodzących i obciążających.

O kosztach postępowania orzeczono stosownie do wyniku sporu na podstawie art. 98 kpc.

SSO Hanna Kulesza